

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino in obrt ter narodno gospodarstvo sploh. Glasilo „Trgovskega izobraževalnega društva“ v Trstu.

Izhaja vsako soboto popoldne, ali, če je ta dan praznik, dan preje. — Uredništvo in uprava se nahajata v Trstu, ulica S. Francesco d' Assisi šte. 2. — Člani društva dobivajo list zastonj, za vse druge znaša naročnina K 12.— na leto. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis člankov in vesti je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in toži se v Trstu.

Štev. 22.

V Trstu, dne 25. julija 1914.

Letnik II.

Na delo.

Vsled svoje mehke in miroljubne narave je bil slovenski narod gospodarsko vedno odvisen od tujega gospodarja. Naši predniki so bili pravi sužnji nemške gospode, ki je na svojih gradovih uživala donos težkega dela slovenske roke. Nemški valpeti so vihteli bič nad našimi predniki. Slovenska govorica se je rabila le v kmečki koči, povsod drugje so jo zaničevali in zasramovali; celo v cerkvi ni našla zaslombe, ampak so tuji svečeniki oznanjali božjo besedo v tujem jeziku.

Tuje gospodarstvo in zaničevanje vsega slovenskega je utrdilo v slovenski duši mnenje o nevrednosti in nepotrebi slovenskega življa. Slovenski narod se je smatral za nevrednega tlačiti zemljo, udal se je v svojo žalostno usodo in sužnjeval in tlačnil je naprej na rodni zemlji tujim gospodarjem.

Toda čas je ugonobil nemške gospodarje, odnesel njihove valpete, slovenski narod pa je ostal, se otreseel graščinske gospode, postal prost državljani in sam svoj gospodar na svoji rodni zemlji.

Slovenski narod se je otreseel tujega gospodarja, otreseel se robstva, ni pa se še otreseel hlapčevske narave.

Mnogo se je sicer izpremenilo tekom osemdesetih let narodnega probujenja ali častenje in povečevanje vsega tujega še je vedno ostalo med našim narodom. Ne častimo in cenimo še dovolj svoje govorice, ampak najrajši klepečemo tuji jezik.

Tuji izdelki se nam zde dobri, tuji prodajalec se nam zdi vreden naših naročil. Kar je domačega, smatramo za manj vredno.

Naše prednike je tlačil tuji graščak in njegov valpet, nas pa tlači in izkorišča tuji kapital, tuji podjetnik in trgovec. Vedno smo še hlapci na svoji zemlji, izpremenila se je le oblika. S svojo delavno silo in s svojim denarjem polnimo tuje žepe, tuji podjetniki črpajo veliko bogastvo iz prirodnih darov naše zemlje. Tuji trgovci in obrtniki in industrijalci so prevzeli na-

logo prejšnjih grajščakov in nas izkoriščajo ter zasramujejo naš jezik in naše ljudstvo.

Otresti se moramo robovanja na gospodarskem polju. Slovenski narod je delaven, njegove duševne sile so velike, bogata je naša zemlja, le izkoristiti moramo sami te dobrine. Kakor smo dosegli lepe uspehe na drugih poljih vključ vseh razcepljenosti in vključ vsemu strankarstvu, tako bomo dosegli uspehe tudi na gospodarskem polju.

Industrija, trgovina in obrt mora priti v naše roke.

Slovenski trgovci in obrtniki! Z isto gorečnostjo in veseljem, s katerim so v prvi dobi narodne probuje delali duhovniki, učitelji in drugi izobraženci z duševno povzdigo slovenskega ljudstva, delajte za njegov gospodarski napredek.

Da pa bode imelo naše delo več uspeha, navdušujte ljudstvo tudi z vzgledi. Organizirajmo svoje vrste, otrešimo se tujih vplivov, spoštujmo svoj jezik, ne ubijajmo se sami med seboj, ampak nastopimo kot en mož odločno proti tuji konkurenci. Pokažimo v svojih vrstah samozavest in podjetnost in ljudstvo nam bo sledilo.

Skromne so sicer naše moči, a volja in vstrajnost naj nadomesti ta primanjkljaj.

Kreditne razmere na Slovenskem.

Piše Oton Schmidt.

(Nadaljevanje.)

Občutni znak stagnacije bo pri nas pač tudi ta, ki ga vsebolj čutijo drugod: dobavitelji so postali bolj oprezni. Dočim se našemu trgovcu še pred malimi leti ni bilo treba bogve kako pehati za kredit in ga morda tudi ni tako zelo potreboval, so se razmere v tem oziru zasukale tudi pri nas na strožjo plat. Lahkomiselno izrabljanje kredita, ki je bilo pri nas omejeno na izjemne slučaje, pa je danes popolnoma onemogočeno. Za manjšo našo trgovino pa ima nastala opreznost dobaviteljev to dobro plat, da tudi sami ne razupavajo več toliko kakor preje; svoje male in maj-

čkene odjemalce navajajo naši trgovci sedaj na rednejše plačevanje. Veliko gnjilobe je trgovec že odpravil iz svojih štrac, a še je je. Naš »Trgovski list« se je vselej z vso vnemo trudil, opozarjati naše trgovce tozadevno na njih življenske koristi. Upamo, da ne zastonj. Naš trgovec živi težko življenje in velik je njegov trud za trd vsakdanji kruh. Isto velja o naših obrtnikih. Lehko se trdi, da si je prav vsak drug stan inteligentnejšev izbral mehkejšo podlago na tej zemlji. Ali naj se damo zato še oropati sadu našega trdega dela od tistih, ki lehkomišelnost izrabijo našo zaupljivost, od tistih, ki si puste od nas do svetega Nikoleta kreditirati?

S tem pa ni rečeno, da se mora sedaj na vrat na nos pri nas prenehati vsako kreditno delovanje. Samo vprašanje glede kreditne usposobljenosti človeka mora postati tudi za nas odvisno od mnogih postranskih stvari, mora biti pogojno vprašanje. Spremost, trgovska izurjenost onega, ki zahteva kredit, potem pa še mnogi drugi momenti prihajajo vedno v poštev. Vzlic temu se bo vedno dogajalo, da so bili gotovi prevdarki napačno zasnovani, ali da neprevidne, poslabšane okoliščine ogrožajo hipoma dobavitelju, ali mu celo onemogočajo vsako možnost, da bi dosegel povračila vloženi glavnic. Boljša organizacija informacijskega življa bi tukaj lahko mnogim nedostatkom odpomogla, predvsem pa je stsem združena in neobhodno potrebna večja previdnost pri podeljevanju kredita.

Kredit! Kaj je kredit, kdo ga daje, kdo zahteva? Odgovor ni težaven. Dandanes si brez kredita skoro ne moremo predstaviti količaja obsežnega podjetja in ne podjetnosti. Če je denar oni »nervus rerum agendarum«, ono živčevje vseh stvari in posebno trgovstva, potem je kredit živa kri, ki se pretaka po vseh žilah in žilicah trgovine. Vsako majhno, pa tudi vsako srednje in vsako zdravo velepodjetje je prepojeno s kreditom, s kreditnimi operacijami. Brez kredita trgovini ni življenja. Denar je, da ga trgovec desetkrat priložnostno obrne, medtem ko mu teče kredit, ki mu podjetje širi, veča, poživlja. Kdor ima n. pr. ravno dosti denarja, ne zna pa, kaj početi še s kreditom, tistemu je delokrog podjetja omejen, trgovina se mu giblje kakor vrtljak vedno le okoli ene in iste osi, je brez napredka in nima kaj prida bodočnosti. Dosti denarja, a še mnogo več kredita zahteva današnja zdrava trgovina.

IZ TRGOVINE!!!

Zadnje novosti vrste blaga:

KREPON Z ROŽCAMI
za bluže in obleke.

Hedžet & Koritnik

manufakturna trgovina na debelo in na drobno v Gorici

Istotam se dobi
POPOLNA OPREMA ZA NEVESTE
navadne do najfinejše vrste.

Na željo se pošiljajo vzorci na dom in poštne prosto.

Ko sklene trgovec kupčijo na kredit, ko dobi fakturo, ko podpiše menico, ko kaj zastavi itd., mora vedeti, da bo imel ob času tudi potrebnega denarja v pokritje teh obveznosti; denar pa je med tem temeljito izkoristil v to, da ugodnih kupčij ni zamudil, da ni izpustil iz vidika nobene prilike, ki mu utegne hasniti in podjetje razširiti, in končno, da krije prejšnje kreditne obveznosti. Čim sigurnejši je trgovec v tem, tembolj si bo prizadeval, da v slučaju potrebe ne usahnejo razni kreditni viri. Zastavil bo banki terjatve do svojih dolžnikov, odstopil bo račune ali kak del blagovne zaloge, vrednote, pripuščal bo vknjižbe, izkoristil bo osebni kredit, ki ga uživa.

Kredit naj pridobiva denar, denar naj krije kredit. V šoli smo se učili, da pomeni kredit (latinsko creditum) to, kar se komu poveri, zaupa. Kredit je zaupanje, ki ga uživa tisti, ki so se mu vrednosti oddale, da bo obljubljeno protivrednost ali na pozneje določeno povračilo svoječasno izvršil. Kredit znači tudi **razmerje**, ki je iz tega zaupanja izšlo.

Za narodno gospodarstvo ima kredit ta pomen, da preide kapital v roke onih, ki ga znajo bolje izkoristiti in izrabiti, kakor njega dosedanjí imejitelji. Kredit pospešuje tvorenje kapitala, omogoča, da se tudi oni stalno okoristijo iz kapitalij, ki jih sami niso zmožni izkoristiti. Kredit omogoča stalno napredovanje produkcije, trgovine, obvaruje včasih brez sredstvene delavne moči pred pomanjkanjem in poginom. Kredit pospešuje нравstveno dviganje ljudstva, ker navaja k štedenju, opominja k opreznosti, k zvestobi in točnosti, brez katerih lastnosti bi kredit ne imel podlage.

Živimo v času kreditnega gospodarstva. Rastoči pomen in važnost kredita izpodriva čedalje bolj direktno sodelovanje gotovine in se v to svrhu poslužuje primerno urejenih kreditnih zavodov in papirjev (kliring, žiro), kratko, kreditno gospodarstvo stopa na mesto denarne gospodarstva, kakor je to stopalo svoječasno na mesto naravnega gospodarstva.

Paziti moramo na to, da ne bo bolnih izrastkov v našem kreditnem gospodarstvu, kajti omenili smo že nekatere temne strani kredita, ki lahko opasno škodujejo naši trgovini. Kredit nujno tudi dosti priložnosti k oderuštvi in brezvestnemu izkoriščanju. Posojanje na oderuške obresti potem tisto odiranje, ki ga Nemec imenuje Borgwirtschaft, Faustpfandwirtschaft itd. moramo iz narodnogospodarskih ozirov preganjati, kjerkoli bi se pri nas hotelo vgnezditi. Slaba stran kredita je tudi predolgo trgovsko kreditiranje, ki ogroža soliditeto trgovskega življenja. Tako predolgo kreditiranje se pojavlja posebno v branžah, kjer vlada huda konkurenca in kjer se navadno kreditira brezskrbno vsakemu pritepecu. Tudi te slabe strani pa se zaenkrat pri nas nimamo bati, omenili pa smo jo radi popolnosti.

Slovenski trgovci! Naročajte svoje potrebščine le pri onih trgovcih, ki inserirajo v našem listu!

Davčna morala in davčna praksa.

(Nadaljevanje.)

Na ta in slična očitanja je tedanji finančni minister vitez Bilinski odgovoril, da si bo finančna uprava na vso moč prizadevala, izpolnjevati predpise težkega in kočljivega zakona z največjo previdnostjo, ker

to da ni samo v interesu prebivalstva, marveč tudi državne blagajne; kajti samo tedaj da je racionalni dohodninski davek mogoč, kadar se ravna z ljudstvom mirno, dobrohotno in previdno; kadar se pa davčnega obvezanca straši, in se napovedi obdeluje nezakonito, tedaj da izgubi dohodninski davek ves svoj pomen in pričinja se boj na nož z državno upravo. On torej obljublja, da se bo postava izvrševala dobrohotno in ljudstvo obvarovalo pred nadlegovanjem.

Kako je finančna uprava izpolnila to obljubo, nam dokazuje dejstvo, da smo se danes močno približali »boju na nož«. K temu je v obilni meri pripomogla tudi okolnost, da so pri današnji obliki postopanja v prirejanju davkov vse kompetence pomešane in da nima cenilna komisija nobenega vpliva na priredbo davkov, vsled česar mora davkoplačevalec obiti čustvo, da je brez vsakega varstva izročen samovoljnosti, proti kateri pomaga edinole samopomoč. Toda, tudi za to ne moremo nalogati odgovornosti zakonu, pač pa nespetmetni uporabi slednjega.

Poslovanje davčnih oblastnij prve inštanice je podvrženo nadzorovanju višje inštanice, oziroma finančnega ministrstva. V imenu slednjega imajo finančne deželne oblastnije skrbeti za to, da se izvršuje prirejanje davkov povsod v smislu obstoječih predpisov. Vpliv višjih oblastev pa sega faktično še veliko dalje. Ne zadovoljujejo se samo s tem, da spravljajo delovanje davčne oblasti potom predpisov in naredb v zakoniti tir in da nadzorujejo ter presojaajo osebno in stvarno sposobnost uradnikov in njihovo delovanje; njihovo neposredno vplivanje se razteza tudi na vse posameznosti vsakega slučaja priredbe, ona nadzorujejo prvo inštanico v vsakem ožiru, vplivajo z zelene mize in iz daljave na izbero izvedencev in pojasnilcev, določajo vsebino in obliko odmerjanja notri do najneznatnejše podrobnosti, zapovedujejo uporabljanje pravnih sredstev s strani predsednika komisije; skratka, ponižujejo davčne referente na tak način, da postajajo slednji samo sredstvo in izvršujoči organ njihovih navodil.

Celi kupi tajnih in manj tajnih razpisov se kopičijo na mizah referentov, in v somraku tega postopanja je mnogokrat težavno, razrešiti določbe postave na jasn način.

Če je tudi res, da besedilo zakona ne postavlja vplivanju višjih inštanice na prve nikake meje, duhu postave ter splošnim načelom in naziranjem o pravu in redu tako razmerje gotovo ne odgovarja; kajti to ima predvsem za posledico, da je postal red sodnih stopenj prava norčija in da je postala pravica davkoplačevalca do pritožbe proti odlokom nižje inštanice popolnoma brez vsebinska in neučinkujoča formalnost.

Zraven tega se na tak način ubija samostojni gib in nazor uradnika, ki mu je poverjeno neposredno pobiranje davkov in se mu nalaga vse sovraštvo do samovoljnega izvrševanja postave, in če čuti davkoplačevalec potrebo, dati izraza svoji nevolji — kar se večkrat dogodi — tedaj slednji navadno ne zadene pravega krivca, ampak samo uradnika, ki se takemu ravnanju višje oblasti sam protiví, sredstvo neodgovornih in v ozadju delujočih oseb.

Izgubi se istotako ona dragocena udobnost, ki bi si jo lahko pridobil zdrav davčni sistem potom zveze nižjih oblastnij z ljudskimi krogi, namreč poznavanje lokalnih razmer; kajti nižje oblastnije danes svojih nazorov niti ne morejo uveljaviti. Saj smo v tem ožiru prišli že tako daleč, da se davčni uradniki celo ogibajo družabnih stikov z blizustoječimi jim krogi, iz edinega razloga, ker se boje, da bi svojim predstojnikom ne dali povoda za kako sumničenje.

Kakor se onemogoča davčni oblastniji samostojno delovanje, vsako samostojno sodbo davčnih oblastnij, tako se tudi davčni komisiji odteguje vse one prednosti in pravice, ki ji gredo po postavi. Po zakonu so edinole komisije merodajni faktor za priredbo davka in ne davčna oblastva; slednjim pristojna samo pripravljalo delo, prvi pa imajo preiskovati in preizkušati izvršena dela davčnih oblastnij, potem sklepati in odločati. Faktično pa so komisije svojo moč popolnoma izgubile in danes služijo samo še kot zagrijalo za odredbe davčnih oblastnij.

Vsekakor sta sestava komisije in oblika, v kateri slednja izvršuje svoje delo, prav malo pripravni, da bi ji zagotovile oni pomen, ki jej pravzaprav pristojna po namenu zakona. Predsednika komisije in polovico članov imenuje finančno ministrstvo, p možnosti iz vrst aktivnih državnih uradnikov. Večinoma so to podrejeni davčni uradniki; potem penzionisti ali zasebniki, ki so se odtegnili delu. Ta del davčne komisije ima seveda o vsakem času priliko, udeleževati se sej komisije, medtem ko se večkrat odvrča od njih ostalo polovico komisijskih članov izvoljenih od davkoplačevalcev cenilnega okraja. Merodajni so zaradi tega v komisiji v prvi vrsti imenovani člani, ki pa zaradi svoje sestave nimajo volje preso-jati delovanje predsednika, in navsezadnje tudi ne zmožnosti za to. Poleg tega onemogočuje delovanje komisije tudi način, po katerem se razvija poslovanje v njej. Ne glede na to, da za pravilno presojo napovedi oni čas, ki ga ima komisija na razpolago, niti od daleč ne zadošča, je med člani veliko takih, ki niso še nikoli imeli prilike, pregledati kak davčni akt v svoji celoti.

Predsednik ali referent se zadovoljuje s tem, da imenuje sklepčne številke, k večjemu še zneske posameznih dohodninskih virov; in to tudi pri napovedih, pri katerih se je pokazal kak pomislek. Le v nekaterih slučajih — kadar se mu namreč zljubi — naznani komisiji, ali izhaja dotična številka od davčnega obvezanca ali pa od davčne oblasti, kot rezultat zasebnega poizvedovanja. — Tako ostane komisija pogostoma v mnenju, da navedeni zneski odgovarjajo napovedi, in seveda nima najmanjšega povoda za kak ugovor.

(Dalje sledi.)

Kdor rad kreditira, je v kratkem času znan slabim plačnikom.

Iz torbe praktičnega trgovca.

Vsako ustmeno naročilo ponovi pismeno; sicer pa ne dajaj ustmenega naročila. Naročilni list podpiši šele potem, ko si ga pregledal in prebral, tudi to, kar je tiskano in ne samo to, kar je pisano. Izrazov kakor: garnitura, sortiment, kartoni itd. ne potrđi, ampak se naj zapiše zakonito vpeljana mera in teža.

Vse obljube in pogoje, ki ti jih dela potnik, naj zapiše na naročilni list, ker ustmene obljube potnika niso obvezne za hišo, katero zastopa. Predno naročiš kak neznan predmet, premisli dobro, če boš sploh lahko prodal. Ako razvidiš iz računa, da se ti je poslalo več kot si naročil, vrni račun v priporočenem pismu, povej, da se ti je poslalo preveč, sklicuj se na kopijo in povdarjaj, da pustiš preveč po-

slano na razpolago. Če blago ni deljivo, pusti vso pošiljatev na razpolago. Blago pa prevzami in spravi z natančnostjo rednega trgovca. Trgov. zakon zahteva, da se mora blago takoj po prejemu pregledati in grajati najdene napake. Ako prejemnik tega ne stori, prizna kakovost in pozneje ne more več grajati, izvzemši take napake, katerih ni mogel najti pri takojšnjem pregledu.

Plačuj točno, t. j. ob pravem času. Ne pusti se terjati. Vsako plačilo naznani in navedi, katere račune plačaš, in če si kaj odbil, navedi, zakaj si odbil. Imej red v svojih knjigah, da ne boš kaknega računa plačal dvakrat. Tudi to se je že pripetilo.

Pazi na škonto in poglej, koliko si smeš odbiti, ali $\frac{1}{2}$, ali 2 ali še več %.

V kupčiji bodi nagluh, da bo drugi primoran govoriti razločno in jasno.

Trgovin je sicer veliko, trgovcev pa — malo, ali: dosti je poklicanih, pa malo izvoljenih.

Če te je razjezilo kako pismo, počakaj z odgovorom, da se izkadi jeza.

Pri denarju se neha prijateljstvo.

Kjer je nered, tam je polje za tatove.

Sinovi bogatih trgovcev podedujejo denar, malokedaj pa tudi zmožnost, z njim gospodariti.

Vsak bi rad zaslužil veliko, delal pa malo.

Gospodar mora biti prvi pomočnik svojih trgovine.

Kdor ima uslužbenca, goji konkurenco.

Sorodniki so najcenejši uslužbenci. Znano pa je, da kar je poceni, je — najdražje.

Gospodar, ki varčuje pri plačah, ima največ stroškov, ker uslužbenci delajo brez zanimanja.

Boljše je, s početka počasneje, pa pozneje hitreje, kot pa narobe.

Tudi slabo blago se kupi, ali le — enkrat.

Dokler imaš blago v rokah, si gospodar, kadar ga ima drugi, si hlapec.

Iz odjemalcev morajo postati znanci, sicer so nestanovitni.

Kdor prodaja prepoceni, ne dobavlja — po vzorcu, ali pa rabi denar.

Mnogo jih je, ki niso pošteni, in vendar niso nepošteni.

Kdor trdi, da govori »čisto resnico«, ne govori »resnice«.

Zaupljivi trgovci so mučeniki svojega idealizma. Svojo lahkovnost plačujejo z denarjem.

Dolžnost vsakega slovenskega trgovca je, da je naročnik Trgovskega lista!

Odgovor raznim vpraševalcem.

Že večkrat smo dobili od trgovcev na deželi pisma, v katerih nam pripovedujejo, da je prišel k njim potnik neke graške firme in jim je prodal galanterijsko blago in drugo tako drobnarijo. Naročili so baje za 30 kron ali dobili so blaga za 300 kron. Kaj naj naredijo?

Kmet pravi, da po toči zvoniti je prepozno, in tako tudi mi ne moremo družega odgovoriti kot to, da naj trgovec blago lepo spravi, da se ne zapraši in ga muhe ne ponečedijo, in skuša prodati čimprej mogoče. Račun naj plača točno, da ne bo sitnosti in stroškov. Naročnik navadno ne pogleda natančno naročilnega lista, tudi ne izračuna v naglici, koliko pride na sortimente, kartone in kako se že imenujejo vse te označbe za ovojnino galanterije, prodajalec še nekoliko doda in zapiše tako, da bo pozneje zrastle veliko, in vse to kupec lepo mirno podpiše.

Ampak še en nasvet zamoremo dati vsem tem vpraševalcem. Drugič kupite tako blago pri domačih firmah, saj imamo v ti stroki jako velike svoje firme, n. pr. Vaso Petričič v Ljubljani. Zakaj kupovati v Gradcu, ko lahko kupite pri domačih firmah. Še nihče se ni pritoževal čez omenjeno domačo firmo, čez tuje firme pa mnogi.

Nekaj iz trgovskega življenja.

Stari in novi dolg. »Slišite! kedaj pa mi poplačate stari dolg?« »Kaj, stari dolg? Jaz ne poznam ne starega in ne novega dolga. Zakaj ste mi pa dajali? Ako bi ne dobil, bi ne vzel in bi ne bilo ne novega in ne starega dolga. Le čakajte še.«

Dober mož. Trgovec Peter ... v ... je hvalil svojega sina nevesti in sicer takole: »Z mojim sinom boste jako zadovoljna, ker je bil že kot majhen fantič jako ubogljiv.«

Dobra kakovost. Gost: »Slišite gospod gostilničar, kakšni kis pa imate pri vas, saj solata ni nič kisla!« »Nič ne de, kar vina nalijte gor, pa bo zadosti kisla.«

Špekulativna vdova. Moj mož je bil zavarovan za 100.000 kron. Iz tega zavarovanja dobivam sedaj 4000 kron obresti na leto. Zaslužil je pa moj rajnik na leto 8000. Skoraj bi bilo boljše, da bi živel.

Slaba kupčija. Bil je v neki vasi na Kranjskem trgovec, ki je začel z nič, seveda se tudi ni nikoli učil trgovine in vendar se je prikopal do lepega premoženja. Če se ga je vprašalo, kako kaj gre, je vedno odgovoril, da slabo, ker se zasluži le en procent. Na vprašanje, kako je to mogoče, ko je vendar postal bogat, je odgovoril: »Poglejte, če posodim komu en goldinar in mi potem vrne dva, sem zaslužil le en procent.«

Pobožen Žid. V nek konzum na Spodnjem Štajerskem pride nek dunajski Žid v trenutku, ko so bili noter tudi vodja, gospod župnik. Žid jo primaha v prodajalno, pozdravlja s krščanskim pozdravom in z veliko naglico potegne iz žepa robec, da si obriše potno čelo. Ob enem z robcem potegne tudi na dan molek, ki je zletel na prodajalniško mizo. Žid ga hitro pobere, poljubi in potem spravi v žep. Pobožen Žid je imel srečo s svojim molekom. Prodal je za 15 tisoč kron manufakture. Goljufal je pa za polovico in če bo konzum obstojal še 100 let, bo vedno imel ta pobel v prodajalnici.

Tržno poročilo

dne 24. julija 1914.

Za ogrsko špekulacijo vladajo na budimpeštanski borzi zlati časi. Tekom tedna smo dobili močne poviške kurzov, in sicer prve dni tedna s pomočjo neugodnih poročil o žetvi in mlatitvi. Pravijo, da mlatitev ne bo prinesla niti 36 mil. met. stot., ampak manje. Zadnje dni tedna pa je pomagala dvigati kurze politika. Res je, da naši diplomatarji na Dunaju kuhajo neko čorbo, ali kedo in kako jo bo jedel, je še negotova stvar. Budimpeštariji pa so to kuhanje porabili v znatno povišanje kurzov vsega zrnja.

Vsled budimpeštanskega divjanja je vznemirjen tudi avstrijski konzum. Avstrijska žetev kaže lepo in tedaj avstrijski konzum lahko z večjim mirom gleda počenjanje Budimpešte.

Import zrnja je v novi kampanji neizogiben.

Amerika javlja nekoliko višje cene, kar je tudi prav prišlo Budimpešti.

Tuja pšenica leze na vseh koncih in krajih čez državno mejo. Na Češkem se trži z nemško, rusko in ameriško pšenico. Budimpeštanski mlini so zopet kupili večje množine ameriške pšenice, ker provinčni mlini pokupijo domači pridelek iz postaj, tedaj domače blago ne pride v Budimpešto.

Kakor že omenjeno, se posveča mnogo pažnje ameriški pšenici, katere se je kupilo že večje množine. Kupilo pa se je tudi precej stare ruske in rumunske pšenice. Mlini se skušajo preskrbeti z blagom in nikakor niso voljni čakati na milost ogrskih producentov, kedaj se bo tem zljubilo pripeljati kaj blaga na trg. Sodeč po množinah domačega blaga, ki se pripelje na trg, se lahko trdi, da ogrski producentje blago zadržujejo.

Akoravno je konzum ovsa malenkosten, vendar so budimpeštariji dvignili znatno njegove kurze, ker bijejo že krvave boje s Srbijo. Blaga je dovolj na trgu, vendar je slabe kakovosti.

Podražila je tudi koruza, ker je konzum nekoliko živahnejši. Rumunsko blago ne konvenira več, in zategadelj se povprašuje v večji meri po ogrskem.

M o k a. O tem predmetu zamoremo ponavljati le staro pesem. Za prompt se nekaj proda, za jesen pa je zelo težko najti kupca. Sicer so pa danes nekateri mlini ustavili prodajo, ker politični položaj je baje zelo nevaren.

Kakor smo že zgoraj omenili, bomo v ti kampanji primorani importirati več ali manj blaga, bo tedaj razvoj svetovnih cen igral precejšnjo vlogo. Seveda bo še poteklo nekaj časa, predno dobimo stalne cene. Vsekakor pa se bo konzum moral v kratkem pečati z vprašanjem, če kaj doseže z nadaljnim čakanjem.

Za otrobe, ogrske, se močno zanima Nemčija. Današnje cene so precej ugodne in zategadelj se tudi proda večje množine ogrskega, posebno pa budimpeštanskega blaga.

K a v a ne more ne gor pa tudi ne dol, ampak se drži precej enih cen.

Brazilijanci se zopet pogajajo za večje posojilo in govori se, da bodo imeli sedaj srečo. Kavni trg tega upanja sedaj ne izkorišča, ker je zadnjič napravil slabo izkušnjo.

S l a d k o r. Veliko zanimanje vlada za kristalni sladkor in kakor se poroča od zanesljive strani, bomo dobili za to vrsto gotovo višje cene.

P o l e n o v k a. Na trgu so že ponudbe za novo blago, za katero se zahteva do K 133, odjem september 1914 — januar 1915. Blago je precej dražje, ker je malo blaga na razpolago konzuma.

S v i n j s k a m a š t je neizpremenjena.

Jedilno olje, fino, se prodaja po K 103 franko sod do konca decembra 1915. Slabše vrste se dobi tudi cenejše.

Tomasova žlindra neizpremenjena.

Superfosfat. Kupčija jako živahna, cene neizpremenjene.

* * *

Kurzi zrnja na budimpeštanski borzi od dne 18. julija do dne 24. julija 1914:

	18.	20.	21.	22.	23.	24.
Pšenica za okt.	13 18	13 19	13 29	13 46	13 70	13 88
Pšenica za april	13 25	13 32	13 42	13 65	13 87	14 —
Rž za oktober	9 60	9 54	9 58	9 69	9 77	9 83
Oves za oktober	7 72	7 71	7 85	7 94	8 02	8 20
Koruzza za julij	0 00	7 09	7 18	7 26	0 00	7 47
Koruzza za avg.	7 30	7 16	7 22	7 29	7 38	7 49
Koruzza za maj	7 05	6 98	7 08	7 13	7 24	7 27

Terminski kurzi santos-kave na tržaški borzi od dne 18. julija do dne 24. julija 1914:

	18.	20.	21.	22.	23.	24.
Julij	—	—	—	—	—	—
Avgust	—	—	—	—	—	—
Septemb.	55 50	55 25	55 75	55 50	—	55 50
Oktober	—	—	—	—	—	—
November	—	—	—	—	—	—
December	57 —	56 75	57 25	57 —	56 50	56 75
Januar	—	—	—	—	—	—
Februar	—	—	—	—	—	—
Marec	57 50	57 75	58 —	57 75	57 25	57 75
April	—	—	—	—	—	—
Maj	58 75	58 50	59 —	58 50	58 —	58 25
Junij	—	—	—	—	—	—

Kurzi sladkorja na tržaški borzi od dne 18. julija do dne 24. julija 1914:

	18.	20.	21.	22.	23.	24.
Centrif. za prompt	27 75	27 75	27 75	27 75	28 1/8	28 1/8
" " julij-avgust	27 75	27 75	27 75	27 75	28 1/8	28 1/8
" " nov.-marec	28 75	28 5/8	28 5/8	28 5/8	28 5/8	28 5/8
Melis za prompt	29 75	29 75	29 75	29 75	30 —	30 1/8
" " julij-avgust	29 75	29 75	29 75	29 75	30 —	30 —
" " nov.-marec	—	29 50	29 50	29 50	29 50	29 50
Concase za prompt	30 50	30 50	30 50	30 50	30 50	31 —
□ prompt	30 75	30 75	30 75	30 75	30 75	30 75
Kristal za prompt	—	28 50	—	28 5/8	28 5/8	28 5/8
" " julij-avgust	—	28 50	—	28 5/8	28 5/8	28 5/8
" " okt.-decemb.	28 5/8	—	—	26 3/8	—	—

Dopisi.

Iz Goriške. Med goriškim trgovstvom se že nekaj časa govori, kako odpraviti za trgovca nad vse kvarljivo kreditiranje nadrobnim odjemalcem. Mnenje je, da bi se morali združiti vsi trgovci in se zavzeti, omejiti kreditiranje tistim nadrobnim odjemalcem, ki so jako netočni plačniki. Ako bi se omejilo na kak način brezsmiselno razupavanje, bi majhen trgovec lahko izhajal. Vse se dandanes združuje, vse vidi rešitev in zboljšanje svojega položaja le v združitvi s svojim stanovskim tovarišem ali s svojim sotrpinom. Če gre v drugih stanovih, mora iti tudi v trgovskem.

Sedanji način razupavanja nikakor ne bo mogel trajati dolgo časa, ker grozi majhnemu trgovcu s propadom. Trgovec mora dajati na račun črešenj, krompirja, vina itd. po 400 do 600 kron. Če pa vzame črešnje slana, vino toča, snedo krompir mramorji, ne dobi trgovec niti vinarja. Če potem trgovec omeni takemu dolžniku, da potrebuje denar ali da ne more dajati še naprej na kredit, to ne užalosti in ne prestraši odjemalca, pač pa takoj popiha k drugemu trgovcu. Tudi pri drugem naredi nekaj sto kron dolga in če se tudi trgovec šteje, 2 naveliča dajati naprej, gre k tretjemu itd. Če nobeden trgovec noče več dati in je tak dolžnik zapisan v knjigah vseh trgovcev, tedaj jo pa korajžno mahne v konzum. Konzumno društvo je pribežališče v tistem trenutku, v katerem odjemalec pri nobenem trgovcu več ne dobi na kredo. V konzumu seveda novodošlega četaša sprejmejo z odprtimi rokami kot kakega princa. Seveda v konzumu ne gre tako, kakor pri trgovcih. — Predno novodošleca vpišejo v konzum, mora položiti 20 kron kot članski prispevek. Kredit vživa tak odjemalec le toliko časa, dokler redno plačuje svoje odjeme.

Ako zaostane s plačilom, odpade kredit. Tako postopanje nihče ne zameri konzumu, le trgovec ne sme tako nastopati, sicer se vsem zameri. Ne razumem, zakaj dvojna mera. Kdaj pa je zahteval trgovec kako jamčevino? Konzumu se mora dati naprej denar, predno se vidi kak prah blaga.

Če bi postopali trgovci na tisti način, kot konzumna društva, in bi prodajali le za gotov denar, bi seveda prodali manj, ali to bi bilo gotovo. Vrh tega bi trgovec lahko prodajal cenejše, ker bi mu ne bilo treba računati z izgubami. Trgovec bi v takem slučaju lahko prodajal cenejše kot pa konzum, ker trgovec ima vedno manj režijskih stroškov kot pa kak konzum.

Tovariši, premišlujte nekoliko to zadevo, ki je jako važna in pomembna za naš nadaljni obstoj. Izrazite svoje misli in nazore potom našega »Trgovskega lista«.

N. P.

Narodno-gospodarski in tržni pregled.

Sladkor.

Poročila pravijo, da stanje sladkorne pese ni posebno povoljno, posebno pa ne v nekaterih delih Nemčije in Francije. — Vreme je preveč suho in dež, ki ga je prinašala nevihta, ni dovolj premočil zemlje.

Eksport v orient in na Angleško je zadnje čase nekoliko padel.

Junjski konzum sladkorja je bil dovoljen. Na Angleškem je znašal 192.000 ton (186.033), na Nemškem 129.015 ton (123.296) Avstro-ogrski konzum je znašal v juniju 552.000 ton (532.000). Poroča se, da nastopi v kratkem Angleška z večjim konzumom, kar bi seveda dobrodošlo kurzum. Številke v oklepajih nam povedo lanskoletni konzum v enakem mesecu.

Znatno je poskočil ameriški konzum. Ta je znašal leta 1911 33 1/2 mil. met. stot. Kolikor je mogoče ceniti, se ceni letošnji ameriški konzum na 42 1/2 mil. met. stot. Tako narasel ameriški konzum bi seveda tudi vplival na evropski trg in bi temu preskrbel višje cene.

Polenovka. Lov je končan in znan je sedaj tudi njegov uspeh. V nastopnem podajamo nekoliko števil. Uspeh lova je bil leta 1914 81.5 mil. rib, l. 1913 76 mil. rib, l. 1912 99.2 mil. rib, l. 1911 64.4 mil. rib, l. 1910 55.7 mil. rib. Od tu navedenih množin se je posušilo osolilo

leta 1914 17.7 milijonov rib 60
leta 1913 17.9 51
leta 1912 36.4 55.4
leta 1911 25.2 34.6
leta 1910 20.9 30.7

Kakor razvidno iz tu navedenih števil, je bil letošnji lov z ozirom na množino eden največjih, izvzemši leto 1912, v katerem je znašal 99.2 mil. rib.

Ali letos so precej več rib osolili in ostane tedaj manj suhega blaga za konzum.

Če primerjamo letošnjo številko z lanskim, bi morali sklepati, da bomo imeli letos približno enake cene kot lansko leto, ali vsaj ne mnogo višje.

Toda lansko leto je bilo mnogo več blaga na razpolago, ker je bilo v zalogi prve roke 16 mil. dobro ohranjenih rib iz leta 1912, je bilo tedaj na razpolago konzuma vsega skupaj nad 34 mil. rib. Letos jih je pa samo 17.7 mil., ker prva roka nima nobene zaloge iz leta 1913.

Iz tega vzroka se zahteva za novo polenovko višjo ceno.

Omembe vredno je, da so morali norveški importerji plačevati letos za 35/40% višje cene.

Železo.

V juniju je bil konzum paličnega železa in nosilcev nekoliko večji.

Promet je znašal: junij 1914 l. pol. l. 1914

+ ali — met. stotov + ali —

Palično in fasonsko železo

341257 + 52892 1895914 — 74048
nosilci 144631 + 17087 674047 — 31030
Debelapl. 35149 — 7395 244143 — 11281
tračnice 57750 — 6787 456273 — 45773

Skupni promet je znašal v prvi polovici tekočega leta 3,270.377 met. stot., je tedaj zaostal za onim v enaki dobi lanskega leta za 162.132 met. stot. ali za okroglih 5%. Pričakuje se nadaljno povišanje prometa.

Juta.

Indijska letina jute znaša 11,5 mil. bal. V Kalkuti še ležijo večje množine iz lanske letine. Svetovni konzum se ceni na 10 mil. bal. Pričakujejo se nižje cene.

Razno.

Nove železnice na Slovenskem.

Nedvomno mnoge važnosti v povzdig našega trgovstva in gospodarstva bo gradnja novih železnic, ki jih namerava vlada razpeti po našem ozemlju.

Po železniški predlogi o lokalnih železnicah iz leta 1913, ki je pred kratkim že postala pravomočna, bo gradila vlada tekom prihodnjih let po naši zemlji sledeče proge:

1. Gorica-Červinjan (meja) normalnotirna železnica II. vrste;
2. Ronki-Tržič, normalnotirna lokalna železnica;
3. Žalborna-Umak; ozkotirna lokalna železnica;
4. Opčina-Sežana, ozkotirna lokalna železnica;
5. Ljutomer-Ormož, normalnotirna lokalna železnica;
6. Opčina-Herpelje-Kozina, normalnotirna glavna železnica II. vrste;
7. Zadar-Benkovac, normalnotirna glavna železnica II. vrste;
8. Kaštel-Sučurac-Tračuc, normalnotirna lokalna železnica;
9. Domžale-Blagovica, normalnotirna lokalna železnica;
10. Polzela-Braslovče-Motnik, normalnotirna lokalna železnica;
11. Sv. Lucija-Tolmin.

Gradni stroški so preračunjeni za:

1. K 8,840.000, prispevek države;
K 1,000.000, prispevek interesentov;
2. K 2,780.000, prispevek države;
K 300.000, prispevek interesentov;
3. K 738.000, prispevek države;
K 82.000, prispevek interesentov;
6. K 5,100.000, prispevek države;
7. K 10,200.000, prispevek države;
8. K 2,500.000, prispevek države;
9. K 3,000.000, prispevek države;
10. K 3,600.000, prispevek države;
K 280.000, prispevek interesentov;
11. K 3,000.000, prispevek države.

Stroški za projekt lokalne železnice Opčina-Sežana še niso določeni, pač pa je pripravljena vlada dati prispevek 100.000 K. Ravnotako prispeva vlada k lokalni železnici Ljutomer-Ormož K 1,000.000. Ostale gradne stroške teh dveh železnic krijejo interesenti, ki se združijo v akcijsko družbo, kateri takoj pristopi država s svojimi prispevki.

Vlada je pooblaščenca napraviti tudi glavne detaje za progo Blagovica-Motnik, kot zvezno linijo proge Domžale-Polzela-Braslovče. Za normalnotirno železniško progo od ugodne točke na progi Split-Knin do Metkoviča in za železniško progo od najprimernejše točke na liniji Trst-Poreč do ugodne točke na progi Divača-Pulj.

Železniško ministrstvo je imelo na stotine od različnih interesentov vloženih projektov, vsled česar se je oziralo pred

vsem na narodno-gospodarski pomen dotičnih prog v obče ter na plodnost kapitala, ki ga bode vlada investirala v nje.

Za nas bode sigurno najinteresantnejša bodoča kranjsko-hrvatsko-dalmatinska zveza, ki je postavila svoj temelj na Belokranjski železnici od Karlovca, od koder je že itak speljana proga proti Reki. Pri Ogulinu je potem traktirana nova liška proga do hrvatskega mejnega sela Pribudić, odkoder je baš sedaj gradnja proge do sklepne črte Knin že v polnem teku.

Kakor hitro pa začne vlada resno misliti tudi na realiziranje linije do Metkovića, kar bode že iz strateških ozirov sigurno storila, imamo sklenjen veliki traktat od Kranjske do najjužnejše avstrijske železniške točke, do krivošijske Zelenike pri Boki Kotorski.

Kako se vskladišči moka.

Ne pšenica in tudi ne ržena moka se ne sme močno stlačiti v vreče in pustiti ležati dolgo časa na enem mestu. Kakor potrebuje zrnje zraka in prevejanja, tako tudi moka. Na kupu nasipano moko se mora vsaki drugi mesec prevežati. Če pa je moka v vrečah, se morajo te mesečno preložiti in obrniti. Kdor ne postopa tako, tistemu se bo gotovo moka prej ali slej skvarila, postane kepasta in zatuhla. Kruh iz take moke je bled in slabega druha.

Strahovi.

Albanci so že neštivilnokrat povedali svojemu mbretu Viljemu, naj odrine iz Albanije, ker ne marajo njega in njegovih švabov. Toda Wied je gluh za take terjatve in se drži Albanije kot klop kože, noče storiti ljubavi Albancem in odriniti, ampak sedi v svoji prestolici in zapravlja avstrijski denar. Pravijo pa, da bo končno le moral iti, ker očetje Albanije so tudi že izgubili dopadenje nad njim.

Italija je mobilizirala del svoje vojske, pa utemeljuje ta svoj korak z potrebo vojaštva v Afriki in pa z domačimi razmerami. Najbrže pa bo ta naša odkritosrčna prijateljica imela druge, nam neprijetne vzroke. Takih prijateljev se je bati.

Napetost med našo državo in Srbijo je zelo velika in naši diplomatarji pravijo, da je treba z vso ojstrostjo nastopiti proti Srbiji. Tej so že izročili noto, koje vsebina pa je taka, da je hudo razburila in oplašila borze. Na vseh borzah so kurzi papirjev in rent močno padli. Na dunajski borzi so izgube vsled padanja kurzov naravnost ogromne. Zadnje dni se je izgubilo na ti borzi milijarde. To je velikanska škoda in naši diplomatarji si nakladajo tudi velikansko odgovornost.

Napetost med našo monarhijo in majhno Srbijo posebno izkoriščajo Nemci in Madžari. Vse kar nemško in madžarsko leze in gre, vse tolče na vojaški boben proti Srbiji in tudi proti Jugoslovanom v lastni državi. Celo Slovenci smo postali nevarna zalega, katero se mora potlačiti s policijsko in vojaško pestjo. To je zahvala za našo udanost in za potoke krvi, ki smo je pretočili za našo državo. Če bi ne bilo Jugoslovanov, bi ne bilo več naše monarhije. Sploh so Slovani največ storili za obstoj naše monarhije. Če je bilo treba kje se tolči za državo, so gotovo poslali tja Jugoslovane. Zgodovina jasno pripoveduje, da je za našo monarhijo najmanj teklo germanske krvi. Krvaveli so le Slovani, zato pa moramo hlapčevati nemški ideji.

Še nekaj moramo omeniti. Koliko se človek sme zanesti na židovske in madžarske vesti, dokazuje najbolj nastopni dogodek. Pred nekaj dnevi je nekdo na tihem povedal »baronu« Gieslu, ki je avstrijski poslanik v Belgradu, da mislijo Srbi na imendan svojega kralja pognati avstrijsko poslaništvo v zrak. »Baron« Giesl je hitro tekkel k srbskemu ministrskemu predsedniku in mu povedal, kaj je slišal. Giesl je z velikansko resnostjo pravil, da on se ne

boji ničesar, ampak ostane na svojem mestu, in če treba, bo tudi tam umrl. Pašič je seveda se smejal na tihem, ker je vedel, da na vsem tem ni nič.

Korajžni Giesl je seveda alarmiral avstrijsko kolonijo v Belgradu in doma tako korajžni Nemci so jo hitro popihali čez Donavo v Zemun in od tam pošiljali v svet grozna poročila. Seveda ni bilo vse skupaj nič in se je izkazalo, da je nekdo hudo potegnil našega barona Giesla, ali pa je bila to le lumparija od kake strani.

Seveda se sedaj smeji celi svet korajžnim Nemcem, ki so bežali kot zajci iz Belgrada. In taki ljudje najbolj ropotajo z orožjem.

Upajmo, da izteče vse mirno in ne pride do najhujšega. Naše narodno gospodarstvo zahteva mirne rešitve, ker itak smo že na zadnjem koncu.

Huerta je pobral šila in kopita in prepustil predsedniški stolec zunanjemu ministru Carbajalu. S tem se je za trenotek ustavila meščanska vojska v Mehiki, toda miru ne bo, ker razni generali še vedno rogovilijo in zahtevajo stoliček za sebe. Pravijo, da generala Caranza in Villa ne bodeta mirovala. Vsled takih rogoviležev trpi gospodarstvo in trgovina. Ljudstvo podivja in naseljuje se revščina.

Kedo plača reklamo?

Reklama je postala v kupčiji in industriji velikanske važnosti. Brez reklame ne more danes izhajati ne industrijalec, ne trgovec, ne obrtnik. Kedo pa plača reklamo? Občinstvo splošno misli, da plača reklamo kupujoče občinstvo. Trgovec ali obrtnik prišteje izdatke za reklamo k ceni. Mnenje, da plača reklamo kupujoče občinstvo in da je blago za reklamne troške dražje, pa ne odgovarja popolnoma resnici, kakor nas bode prepričal nastopni dokaz. Neka tovarna šampanjca je izdala na leto 100.000 mark za reklamo a prodala je tri milijone butilk šampanjca. Na vsako steklenico šampanjca tedaj odpade okroglo tri pfenige reklamnih troškov. Tukaj se pač ne more reči, da reklama podraži izdelek. Morda bode kedo rekel, da tega vspeha v prodaji ni pripisovati letnemu izdatku za reklamo, ampak da je kakovost blaga, ugled firme itd. pripomogel k tako velikemu odjemu. Ali povdarjati se mora, da se je znamka le vsled reklame vpeljala.

Še lepši dokaz, da reklama pocenjuje blago, nam nudi odprta trgovina na drobno. Izdatki za prodajalniški prostor, plače uslužbencem, za kurjavo, razsvetljavo itd. so skoraj isti, če trgovec veliko ali malo proda. Ako se trgovcu posreči, da z primerno reklamo podvoji ali potroji promet, ostanejo glavni troški enaki, le izdatki za ovojni material in plače bodo večji, le dobiček bode večji. Iz tega je dovolj jasno razvidno, da kdor z pomočjo reklame poveča promet, doseže večji dobiček. On celo lahko cenejše prodaja, ker vsled večjega prometa odpadejo troški na večjo množino blaga. Ako ima trgovec 100.000 kron prometa in 10.000 kron upravnih troškov, mora prišteti predmetu 1% troškov. Ako pa se pomočjo reklame doseže promet 200.000 kron in se za reklamo izda recimo 5000 kron, si lahko vsaki sam izračuna, za koliko se troški percentualno povečajo. Zategadelj moramo slovenskim trgovcem in obrtnikom toplo priporočati, naj delajo za svoj obrat primerno reklamo.

Hotelska visoka šola.

V prihodnjem šolskem letu otvori mednarodna zveza lastnikov hotelov hotelsko visoko šolo v Düsseldorfu na Nemškem. Zavod bo namenjen onim mladeničem, ki se hočejo posvetiti vodstvu večjih hotelov, v prvi vrsti hotelirskim sinovom, pa tudi drugim, ki si hočejo pridobiti potrebno vsposobljenost za ravnatelje hotelov.

Sprejemni pogoji bo srednješolska, ali vsaj toliko izobrazba, kolikor je je treba za dosego pravice do enoletnega prostovoljstva, in ki je v Avstriji dosežena z absolviranjem 6. gimnazijskega ali realčnega razreda. Razun tega se bo zahtevalo tudi dokaz o enoletnem vežbanju v kakem hotelu. Študij bo trajal dve leti. Naložilo se je že raznim priznanim strokovnjakom spisanje pripravnih učnih knjig in je tudi že določen proforski zbor. Za novo šolo se zanima tudi avstrijska vlada, ki je že ustanovila dve štipendiji za avstrijske slušatelje.

Daleč gre podjetnost tujih narodov! Za vsako stroko imajo že svoje visoke šole, Slovenci pa ne razpolagamo niti z zadostnim številom ljudskih šol!

Carina na knjige.

V zadnjem času prinašajo časopisi skoro neverjetno vest, da namerava naša vlada vpeljati v kratkem carino na knjige. Po oni veliki zapreki, ki jo stavi uvozu konsumnih ter raznih drugih industrijskih izdelkov potom visoke carine, da je ubogemu kmetu in meščanu vpričo neznosne draginje že skoro nemogoče izhajati, sedaj še carino na knjige!

Ta namera je naravnost blazna in zelo pripravna, da osramoti našo državo pred vsem kulturnim svetom. Kaj pomeni pravzaprav carina na knjige? Oviranje uvoza knjig iz inozemstva, torej pospeševanje nevednosti in neizobrazbe med prebivalstvom. Mislil bi si človek, vpričo te namere, da avstrijsko ljudstvo preveč čita, ali pa da imamo v Avstriji knjig več kot dovolj. V resnici pa je ravno narobe; v nekaterih deželah je število analfabetov tako veliko, da se moramo čuditi, kako je sploh kaj takega mogoče v moderni evropski državi. Glede produkcije knjig pa je najboljše, če navedemo nekaj primerjavalnih števil. Izda se letno na vsak milijon prebivalcev:

Na Nemškem 351 knjig,
na Francoskem 344 knjig,
v Belgiji 337 knjig,
v Švici 320 knjig,
v Italiji 309 knjig,
v Avstriji 110 knjig!

V naši državi torej najmanj izmed vseh držav evropske celine. Pri nas bi moralo ljudstvo čitati, ako bi ne bilo uvoza knjig iz inozemstva, kar trikrat manj nego v ostalih državah. In sedaj se hoče uvesti še carino na knjige! Čudno in nerazumljivo je ravnanje naše vlade, prav zares!

Reforma budimpeštanske žitne borze.

Kakor znano, je budimpeštanska žitna borza ena izmed najbolj razvpih na svetu zaradi brezvestne špekulacije, ki jo izvršujejo tamošnji posetniki borze v žitni kupčiji. Budimpeštanska borza je vsled tega ogrskemu, pa tudi avstrijskemu gospodarstvu — kajti tudi do nas sega njen upliv — bolj v škodo nego v korist. Zato so si merodajni činitelji že od nekdanj prizadevali izboljšati razmere na nji. A doslej še vedno brez vspeha. Sedaj se misli na novi poizkus. Ima se, po izjavi grofa Tisze, izvršiti reforma ogrske ročne trgovine v izenačenje z avstrijsko, toda ne potom zakonodajnega akta, marveč potem počasnega izboljšanja žitne trgovine, ki naj ga napelje vlada skupno z borznim vodstvom. Slednje je sedaj sklenilo, da bo takoj zopet pričelo z reformiranjem borznih običajev (uzanc) in borzne terminske kupčije, da bo moglo že v najkrajšem času predložiti vladi tozadevne predloge. Odsek, ki mu je poverjena naloga reformiranja, že pridno deluje. Ne obstoja pa namen, žitno terminsko kupčijo popolnoma odpraviti, temveč mislijo jo samo nekoliko uravnati v smislu trgovsko-pravne dobavne kupčije.

Red v trgovskih knjigah je del dobička.

Književnost

Gorenjska knjižica. Izšel je 11. zvezek, ki obsega štiri povesti, 1 življenjespis in 1 zgodovinski spis. Cena 30 vin. Knjižico toplo priporočamo zlasti mladini. Dobi se pri Tiskovnem društvu v Kranju.

Milan Pugelj, Mimo ciljev. 2. zvezek knjižnice »Slovenskega ilustrovanega tednika« v Ljubljani, 1914 M8^o. 180 str. Vez. K 2.50. Ta zvezek prinaša deset drobnih zgodb, slik in novelet, izmed katerih nam je najbolj ugajala »Zemlja sveta«. Jezik je jako lep, priprost in lahko umljiv.

V obče moramo povdarjati požrtvovalnost in delavnost založništva »Slovenskega il. ted.«. Tednik se je v kratkem času jako razširil in vsakomur priljubil. In ravnotako zasluži tudi knjižnica vsega priznanja in podpore. Priporočamo kar najtopleje slov. trgovstvu in obrtnikom, naj pridno posegajo po publikacijah S. I. T. Uredništvu pa ob enem priporočamo, naj v knjižnici posveti nekaj prostora tudi ljudskim romanom. Prepričani smo, da bi bilo to velike važnosti za priprosto ljudstvo, ki danes žalibog zelo pogreša nepolitičnega čtiva.

Uredništvo in založništvo »Slov. ilustr. tednika« naj bo prepričano, da ga bomo po svojih močeh podpirali v njegovem stremljenju.

Razpis umetniške nagrade. Da se okrase slovenske hiše s slikarskimi umotvori slovenske duše, narodne lepote in domačega čara, se je odločilo založništvo »Sl. ilustrovanega Tednika«, da izda serijo žanrskih slik iz slovenskega ljudskega življenja. Kot prvo tako sliko hoče izdati za Novo leto 1915 žanrsko slikarsko umetnino iz kmečkega življenja koroških Slovencev. V to svrhu razpisuje podpisano založništvo nagrado 600 (šeststo) K za najboljšo žanrsko sliko iz ljudskega življenja koroških Slovencev. Slika bodi vselega značaja in predstavlja n. pr. prizor narodne šege, navade, zabave, svatbe, žegnjanja, veselice, plesa pod lipo i. p. Uporabijo naj se narodne noše sedanje ali pretekle dobe. Tekme se morejo udeležiti slovenski umetniki. Slika, ki ji prisodi umetniška jury, pomnožena z založnikom in urednikom Slovenskega ilust. Tednika, nagrado 600 K, preide v neomejeno last založnika S. I. T., ki izda po njej v najboljši tehniki izvršeno barvasto reprodukcijo v merilu 40/50 cm kot nagrado naročni-

kom S. I. T. Original slike bodi torej izvršen vsaj v merilu 80/100 cm. Slike za to tekmo je poslati na naslov uredništva S. I. T. najkasneje do 1. oktobra 1914. V Ljubljani, dne 10. julija 1914. Založništvo in uredništvo Slov. Ilustrov. Tednika.

Vprašanja in odgovori.

Pod to rubriko odgovarjamo svojim naročnikom brezplačno na vsa trgovine in obrti se tičeča vprašanja. V nujnih slučajih odgovarjamo tudi pismeno, ako se priloži 20 v v znamkah za odgovor.

Štev. 173. Imam precej odjemalcev, ki ne plačujejo takoj, ampak pustijo zapisati. Sedaj zapisujem v knjigo, ki se ji pravi, kakor sem bral v »Trgovskem listu«. Štraca. Taka knjiga pa se mi ne zdi praktična in zategadelj Vas prosim, svetujte mi kaj bolj praktičnega.

Odgovor. Kakor nam je zatrjevalo že več trgovcev, so najbolj praktične majhne knjižice. Za vsakega odjemalca se rabita dve knjižici; eno ima odjemalec, eno pa trgovec. Če pride kupec po blago, se zapiše v njegovo in trgovčev knjižico. Knjižice se vredijo po tekočin številkah in ima ta odjemalec in trgovčeva knjižica eno in isto številko. Na ta način so pomote precej izključene in imate vsaki hip natančni pregled, koliko dolguje ta odjemalec. Če zna kedo za kaj še bolj praktičnega, naj nam sporoči.

Štev. 174. Večkrat dobim s strojem pisana pisma, na katerih je pa zgoraj na levem voglu nekaj črk. Kaj pa pomenijo te črke, so to kakšni tajni znaki ali kaj drugega?

Odgovor. To niso nobeni tajni znaki, ki bi se tikali naslovljenca, ampak so navadno le okrajšave imena tipkarice, ki je napisala po narekovanju pismo. Kakor vidite, to niso nobeni tajni znaki, in si tedaj ne razbijajte glave, kaj to pomeni.

Štev. 175. Nekega trdovratnega dolžnika sem terjal že na vse mogoče načine, ali denarja nikakor nisem mogel spraviti iz njega. V jezi sem mu pisal na dopisnici, da če ne plača takoj, ga tožim, ker je sramota, biti tako dolgo dolžan. Sedaj sem dobil odgovor in sicer mi mož grozi, da me bo tožil radi žaljenja časti, ker sem ga terjal na dopisnici. Ali denarja pa vendar ni poslal. Ali me res lahko toži zaradi žaljenja časti?

Odgovor. Predvsem moramo omeniti, da trgovec ne sme nikoli biti jezen, kadar piše kako pismo, ali odgovarja kakemu odjemalcu. Če je jezno tvoje srce, počakaj, da se ohladi in izpuhti jeza, potem šele odgovarjaj. V jezi storjeno je navadno skaženo. Terjanje z dopisnico se lahko smatra za žaljenje in se kot tako kaznuje. Seveda je mnogo odvisno od okoliščin. Mislimo pa, da ta imeniten dolžnik ne bo tožil, ampak le nagaja, samo da še odloži plačilo.

Štev. 176. F. R. K. Ne bo šlo. 7% odpisati od vrednosti hiše bo prehuda in finančna oblast gotovo ne bo priznala tako velikega odpisa. To hoste vendar sami uvideli, d aza toliko ni manjša vrednost. Odpisuje se navadno po ½ do 1% od stavbne vrednosti (obrestna mera 3½ do 4%), če je stavba masivna in streha trda. Pri kmečkih hišah s prizidanimi gospodarskimi poslopji se od vrednosti odbija navadno 1%.

Štev. 177. F. M. L. Take posredovalnice služb niso dosti vredne. Plačati se mora le veliko vpisnino itd. ali službe najbrže ne dobite. Obrnite

se na kakšno trgovsko društvo. Pošljite nam natančnejše podatke, pa Vam bomo pomogli po močeh.

Štev. 178. V zadnjem »Trgovskem listu« sem bral, da se posebno priporoča raba ameriškega knjigovodstva. Kakšno knjigovodstvo pa je to? Ali boste začeli priobčevati poduk o tem knjigovodstvu?

Odgovor. Po bistvu je ameriško knjigovodstvo le dvostavno knjigovodstvo, samo oblika je drugačna. Kdor pozna dvostavno knjigovodstvo, zamore razumeti takoj tudi ameriški način.

Štev. 179. Ni nobenega pravnega pomočka, razveljaviti pogodbo predčasno. Tudi dokaz, da je nova služba za Vas mnogo ugodnejša, ne pomaga nič. Morda pa novi gospodar počaka do poteka Vaše pogodbe s sedanjim gospodarjem.

Štev. 180. V. K. Morda je tudi to samo golufija, kakor so navadno takšne ponudbe.

Štev. 181. Fr. P. R. Če morate cesto pred svojo hišo sami popravljati, ne spadajo izdatki za te poprave na poštev stroškov, ampak na poštev posestva. Ni res, da se ne poveča vrednost posestva. Če dobite kavo iz Trsta, morate prišteti izdatke za voznino itd. k vrednosti kave, ker Vas kava vendar stane za te izdatke več. Tedaj morate vključiti izdatke za voznino itd. na poštev blaga in ne na troške.

Štev. 182. G. K. Lj. Pošljite svojega sina rajši nekoliko po sveti, naj se še kaj nauči, ne mu pa poverjati prokuro. Kakšen prokurist pa bo 21letni fant, ki tedaj ni niti polnoleten in kot tak ne more za sebe sklepiti pravnoveljavnih pogodb. Prokura se zamore podeliti le polnoletnim osebam. Če dokupite svojemu sinu leta, da se ga označi za polnoletnega, tedaj seveda mu zamorete dati tudi prokuro. Ali ponavljamo še enkrat, pošljite ga rajši nekoliko po sveti!

Štev. 183. J. R. C. Koliko zakonov imamo v naši državi, pa res ne vemo. Nek advokat je nekoč rekel, da jih je toliko, da bi lahko nakrmili z njimi vse prešiče na Kranjskem. Če je to res, ne vemo iz lastne izkušnje. To pa vemo, da deluje zakonodajna mašina v Avstriji tako imenitno, kakor ona davčna.

Novi volilni red je zagledal luč sveta leta 1906. Za očeta mu je bil še prejšnji »privilegiran« parlament. Gospoda so hoteli zapustiti poslanske stolce z lepim činom, da so preskrbeli volilno pravico vsem slojem prebivalstva. Prišli so v parlament na podlagi splošne volilne pravice ljudski poslanci, ali, reči moramo, da je sedaj slabše, kot je bilo poprej. Nimamo tega, kar se je pričakovalo.

Lastnik »Trgovsko izobraževal. društvo« v Trstu. Izdajatelj in odgovorni urednik: **Franc Zelenik** v Trstu. — Tiska tiskarna »Edinost« v Trstu.

Priporočljive tvrdke.

Anton Novak brivec v Trstu, via Belvedere 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — Svoji k svojim!

Andrej Rojic brivec in damski frizer Acquadotto štev. 20, se najuljudneje priporoča p. n. slavnemu občinstvu.

Malis Fran diplomiran dunajski krojač. Zaloga sukna. — Ulica Tor S. Piero 4.

MLEVSKI IZDELKI.

	Štev.		Dobava: Prompt						Dobava: Julij - September						Dobava: Oktober - December						Pogoji		
			Trst		Dunaj		Budimpešta		Trst		Dunaj		Budimpešta		Trst		Dunaj		Budimpešta				
			Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Od	Do	Trst	Dunaj	Budimp.
Pšenična moka	0		44-20	44-40	45-—		42-40		44-20						42-60				39-80	V vrečah po 100 kg kosmate teže za čisto. Platišnje v 14 dneh z 1 ¹ / ₂ % škenta ali v 4 tednih brez popusta. V vrečah po 85 in 100 kg kosmate teže za čisto, Platišnje: Pogoji dunajskih pekarn. V vrečah po 50, 85 in 100 kg kosmate teže za čisto. Platišnje takoj z 1 ¹ / ₂ % škenta.			
	1		43-60	42-40	44-—		41-80		43-20					42-—				39-40					
	2		42-80	41-20	42-80		41-—		42-40					41-40				38-60					
	3		42-—	39-—	40-40		39-80		41-20					40-60				37-80					
	4		41-40	38-—	39-40		38-80		40-40					39-80				37-—					
	5		40-60	36-40	37-60		37-80		39-80					39-—				36-—					
	6		39-80	35-—	36-—		36-80		38-60					38-—				35-—					
	6 ¹ / ₂		—	—	—		—		—					—				—					
	7		38-60	32-60	34-—		36-—		37-80					36-60				33-40					
	7 ¹ / ₂		35-40	30-40	31-40		33-20		35-—					33-40				31-—					
7 ³ / ₄		32-20	—	—		29-20		31-40					30-29				27-60						
Ržena moka	0			32-—	32-—		32-—												IV vrečah po 50 kg. Platišnje v osmih dneh brez popusta.				
	0.1			—	—		31-—																
	1			30-—	31-—		30-—																
	1.1/11			—	—		27-60																
	2			—	—		25-40																
11.8			19-20	21-—		23-—																	
Klajna moka št. 8			17-20	16-60	18-40		14-—		17-20						17-20			—	15-20				
	Otrobi pšen. debeli		12-40	11-40	11-80		11-—		12-90						12-40			—	10-90				
	Otrobi pšen. drobni		12-20	10-60	10-80		10-60		12-20						12-20			—	10-20				
	Otrobi ržani		—	—	—		11-—		—						—			—	—				
	Otrobi ječmeni ...		—	—	—		—		—						—			—	—				

Trgovci! Peki! Drove (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši slov. Narodnjaki, naročaiti pri domači tvrdki, ki Vam posreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se vam udani J. J. SUBAN, Trst, v. Vasari 10. Tel. N. 2260.

Vokoslav Tarzo krojačnica v ulici Fontane št. 4 se priporoča slavnemu občinstvu.

Sprejme se trgovski sotrudnik manufakturne stroke prima moč, vešč slov., ital. in nemškega jezika. Ponudbe na tvrdko: Hedžet & Koritnik, Gorica.

LJUTOMERSKO VINO!

Štajerska jajca, suhe gobe in la maslo, dobite po najnižjih cenah pri

Fran Senčar

MALA NEDELJA PRI LJUTOMERU
Zahtevajte ponudbe!

Mizarska in strugarska, ter velika zaloga pohištva

Štefan Gomišček

Solkan pri Gorici, Prešernova ulica 13.
Delo solidno! Cene zmerne!

IVAN KRŽE, TRST

Piazza S. Giovanni št. 1.

ZALOGA kuhinjskih in kletarskih potrebščin iz lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbosov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasamenterije, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglje, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Anton Pahor

pekovski mojster

TRST, ulica Sette Fontane št. 1

priporoča svojo pekarno, slaščice, moko, likerje i. t. d. posebno se priporoča gg. je: : stvničarjem z velikimi popusti. : : Postrežba točna.

GOSTILNA

pri „DETELJICI“

ulica Belvedere št. 7.

Domača kuhinja, izborna češko pivo in kar je najvažnejše: vzorna čistota in strogi red pomogla je temu podjetju do glasu, ki ga uživajo samo podjetja v velikih mestih.

Prva slov. knjigoveznica

A. Repenšek

Trst, Via Cecilia de Ritmeyer št. 9
: : se priporoča slavnemu občinstvu. : :

Trgovina žganja

Ivan Perhauc

Trst, ul. Stadion št. 29

Priporoča svojo dobro znano trgovino ter žganje vsake vrste.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju

proizvaja najfinejše

pšenične moke

in krmne izdelke.

Zastopstvo in zaloga za Trst, Kras, Istro in Furlanijo

Giulio Micolich v Trstu

ulica Carlo Ghega št. 6

Telefon št. 25—28 in št. 723.

OLJE IN KAVO

NAJBOLJŠIH VRST IN NAJCE-
NEJE DOBIVAJO TRGOVCI LE
V VELETRGOVINI

J. PIPAN & Co., - TRST

VIA COMMERCIALE 5.

SLOVENSKA TVRDKA, USTA-
NOVLJENA LETA 1876.

TELEFON ŠTEV. 561.

NAZN

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najfinejše vrste moke. Prepečenci, slaščice, mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji.

Uljudno se priporoča **ALOJZIJ GULJ**, prej na trgu Caserma).

Stolarna v Sodražici

na Kranjskem.

Tovarna raznovrstnih stolov za gostilne, kavarne, letovišča, zaklopnih vrtnih stolov, otročjih stolcev, miz, stojal za knjige, mizic za pisalne stroje i. t. d.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Zobotehnični atelje

Herman Schultze, 1. tehnik

TRST, ulica Caserma št. 17

Ordinira od 9-12 in od 3-6. Umetni zobje. Najfinejša izvedba, zmerne cene. T. 27-42.

Andrej Cej, Trst

trgovec — ul. Bosco št. 8.

Priporoča okoličanom moko, pšenico in sploh vsake vrste žita in druge razne stvari po jako ugodnih cenah in brez vsake konkurence. — Svoji k svojim!

Matere! Matere!

ki nimajo zadosti mleka, da bi lahko redile lastne otroke, naj rabijo najboljšo moko, da pomnožijo in ojačijo lastno mleko

ELLOL. Zaloga v lekarni »Galeno« Trst,
ulica S. Cilino.

Cena posamezni škatlji K 2.50.

EFEKTN BORZA

Vsa potrebna pojasnila o borznih kupčijah daje rade volje podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Vrsta	Tržaška borza		Dunajska borza	
	24. julija	24. julija	24. julija	24. julija
Renta.				
Avstrijska 4% kronska renta	78 80	79 30	79	97 20
4 2/20% papirnata renta	82 15	82 55	82	82 20
4 2/20% srebrna renta	82 40	82 55	82 25	82 45
zлата renta	99 15	99 55	98 65	98 85
3 1/2% invest. renta	69 80	70 20	69 00	70 10
Ogrska zлата renta	93 90	94 30	93 30	93 50
" kronska renta	77	77 60	76 20	76 30
Delnice.				
Jadranska banka	415	420	416	418
Ljubljanska kreditna banka ex kupon 1913	567	572	557 50	458 50
Avstrijski kreditni zavod ex kupon 1913	453	458	—	—
Länderbanka	239	241	—	—
Tržaški tramvaj	71	74	82 50	83 50
Južna železnica	518	522	510	513
Lloyd	—	—	702 50	703 50
Alpine-Montan	262	264	261 75	262 75
Ustredna banka	195	197	—	—
Živnostenska banka	—	—	—	—
Paroplovna družba »Dalmatija«	—	—	—	—
Posojila.				
Goriško mestno iz leta 1879 60%	107	108	—	—
Tržaško mestno iz leta 1886 40%	85	86	—	—
Tržaško mestno iz leta 1879 60%	104	106	—	—
Goriško-Gradišansko deželno posojilo iz leta 1888 40%	85 75	86 15	—	—
Goriško-Gradišansko deželno posojilo iz leta 1903 40%	90	91	—	—
Krajsko deželno posojilo iz leta 1888 40%	89	90	—	—
" " " " 1911 4 1/2%	—	—	90 75	96
Zastavna pisma.				
Zastavnine goriško-gradišanskega deželnega hipoteknega zavoda 40%	84	85	84 50	85
Iste 4 1/2%	92 25	93 25	92 25	93 25
Bodenkredit 40%	83 25	84 25	—	—
Istrskega deželnega hipoteknega zavoda 5%	98 50	99 50	97 90	98 90
Bančne obveznice Živnostenke banke 4 1/2%	94 75	95 75	94 75	95 75
Ustredne banke 40%	—	—	85	86
Srečke.				
Bodenkredit emisija iz leta 1880	282	292	282	292
Bodenkredit emisija iz leta 1889	230	246	236	246
Ljubljanske	200	206	199 50	202 50
Turške železnice	487	497	487	497
Avstrijskega kreditnega zavoda	—	—	—	—
Valute.				
Cekini (Dukati)	—	—	11 42	11 46
po 20 frankov	—	—	11 41	11 45
20 mark	—	—	19 24	19 28
ruski po 5 rubljev	—	—	—	—
Souvereini	—	—	24 17	—
Zlate lire turške	—	—	21 75	—
Tolarji Marije Terezije	—	—	2 31	2 36
Bankovci po 1 dolar	—	—	4 97	—
Rubli po sto kosov papir	—	—	251 75	252 50

JADRANSKA BANKA

TRST, Via Cassa di Risparmio 5 (Lastno poslopje).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisana, prioritete, delnice, srečke itd. Valute in devize. Predajmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. Safe - Deposits. Brzojavi: Jadranska.	Vloge na knjižico 4% od dneva vloge do dneva divga! Rentni davék plačaje banka iz svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru.	Filijalke: Dubrovnik Kotor Ljubljana Metković Opatija Split Šibenik Zadar	Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. Živahna zveza z Ameriko Prembourski krediti Prodaja srečk razredne loterije.	Eskomp'uje: srečke, devize in papirje Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno Stavbni krediti, rembourse-krediti. Krediti proti dokumentom ukreanja. Borzna naročila. Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Eskompt menic.
Menjalnica.	Uradne ure: 9-12¹/₂, 2¹/₂-5.			

Izborna moko

Vam priporočamo iz c. kr. priv. Ebenfurth-paromlina na Dunaju.

Glavna zaloga za Trst in okolico, Primorsko, Istro, Reko in Kranjsko

v Trstu, ul. S. Francesco. G. Kaloper, zastopnik.

A. Barucca - Mizar
Trst, ulica S. Francesco d'Assisi šte. 2.
Izvršuje po zmernih cenah v njegovo stroko spadajoča dela.
— Specijaliteta okenske rolete. —

Fotografični atelje
„Daquerre“

Valerio Demarchi
mesar

Trst, Piazza Barriera vecchia št. 9
Telefon 26-56.

Priporoča: Goveje kuhane vampe, suha in slana čreva ter sorodne pridelke.

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELAČIN & KO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA: ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

10 razglednic
6 fotografij, vizitni
format, platin
6 istih, kabinet
Povečanje

od 2 K naprej
od 3 K naprej
od 5 K naprej
od 3 K naprej

Novo pogrebno podjetje, Trst

Corso št. 47 (vokal Piazza Goldoni). :: Prevoz mrličev na vse kraje.

Ima bogato in moderno opravo ter izvršuje pogrebe vseh razredov, najluksurijoznejše in priproste. — Velika zaloga vseh mrtvaških predmetov. — Prodaja mrtvaške potrebščine, razne krste, vence, sveče i. t. d. iz lastne tovarne.

Zastopstva na Opčini, Nabrežini in pri Orehu (Noghera). Cene zmerne, postrežba točna.
Telefon šte. 1402.

Družabnik in upravitelj H. Štibilj.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnica v Trstu, Via Caserma šte. 11, telefon št. 518.

Centrala v Ljubljani.

Obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in opravlja efekte in razne druge vrednosti.

Obrestuje vloge na tekoči račun po dogovoru.

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

== Vloge na vložne knjižice obrestuje s čistimi 4% ==

Podružnice
v
SPLJETU
CELOVCU
SARAJEVU
GORICI
in
CELJU

Delniška
glavnica:
K 8.000.000.-
—
Rezervni
zaklad:
K 1.000.000.-